

Συνοδευτικό υλικό εισήγησης: Εισαγωγή Δραματικής Ποίησης

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

Για την αρχαϊκή θρησκεία, τελετουργίες και καθημερινή ζωή

- ❖ Cyrus H. Gordon, *Όμηρος και Βίβλος*, Καρδαμίτσας, Αθήνα, 1990
- ❖ Walter Burkert, *Ελληνική Μυθολογία και Τελετουργία*, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1993
- ❖ Joscelyn Goodwin, *Μυστηριακές Θρησκείες του αρχαίου κόσμου*, Καρδαμίτσας, Αθήνα, 1992
- ❖ J. G. Frazer, *The Golden Bow (Ο χρυσός κλώνος)*, τόμοι 4, Εκάτη, Αθήνα, 1990
- ❖ Κ. Μ. Κολόμποβα – Ε. Λ. Οζερέτσκοια, *Η καθημερινή ζωή στην αρχαία Ελλάδα*, Παπαδήμας, Αθήνα, 1989

Για Δραματική Ποίηση – Τραγωδία

- Jacquelyn De Romilly, *Αρχαία Ελληνική Τραγωδία*, Καρδαμίτσας, Αθήνα, 1976
- H.D.F. Kitto, *Αρχαία Ελληνική Τραγωδία*, Παπαδήμας, Αθήνα, 1985
- Francis McDonald Cornford, *Η Αττική Κωμωδία*, Παπαδήμας, Αθήνα, 1972
- Robert Graves, *Οι ελληνικοί μύθοι*, τόμοι 2, Πλειάς, Αθήνα, 1955
- Φρειδερίκος Νίτσε, *Η γέννηση της Τραγωδίας*, Γκοβόστης, Αθήνα, 1987
- Lesky Al., *Η τραγική ποίηση των αρχαίων Ελλήνων*, Τομ. Α', Αφοί Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη, 1981
- Vernant, J.P. - Naquet P.V., *Μύθος και Τραγωδία στην Αρχαία Ελλάδα*, Δαίδαλος - Ι. Ζαχαρόπουλος, Αθήνα, 1988
- Wiles, David, *Tragedy in Athens*, Cambridge University Press, London, 1997
- Κορδάτος Γ., *Η αρχαία Τραγωδία και Κωμωδία*, Μπουκουμάνης, Αθήνα, 1974
- Baldry, H.C., *Το τραγικό θέατρο στην Αρχαία Ελλάδα*, Καρδαμίτσας, Αθήνα, 1992
- Romilly, J., *Η Ελληνική Τραγωδία στο πέρασμα του χρόνου*, Άστυ, Αθήνα, 1996
- Vernant, J. P. (επιμ.), *Ο Έλληνας Άνθρωπος*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 1996
- Brooke, Iris, *Costume in Greek Classic Drama*, Greenwood Press, London, 1973
- Ley, Gr., *A Short Introduction to the Greek Theatre*, University of Chicago Press, Chicago, 1991
- Lonsdale, St., *Dance and Ritual Play in Ancient Greek Religion*, Johns Hopkins University Press, 1993
- Rehm, Rush, *Greek Tragic Theatre*, Routledge, 1991
- Walton, J. Michael, *Living Greek Theatre*, Greenwood Press, 1980
- Αιμ. Χουρμούζιου, *Το Αρχαίο Δράμα*, Εκδόσεις των Φίλων, Αθήνα, 1978
- Νικ. Χουρμουζιάδη, *Όροι και μετασηματισμοί στην Αρχαία Ελληνική Τραγωδία*, Γνώση, Αθήνα, 1984
- Taplin, Ol., *Η αρχαία ελληνική τραγωδία σε σκηνική παρουσίαση*, Παπαδήμας, Αθήνα, 1978

Για Αρχαίο Θέατρο

- Ανδριανού Ε. - Ξιφάρá Π., *Εισαγωγή στο Αρχαίο Θέατρο*, ΕΑΠ, Πάτρα, 2001
- Blume, H. D., *Εισαγωγή στο Αρχαίο Θέατρο*, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1986
- Pickard-Cambridge, Ar., *The Theatre of Dionysos in Athens*, Oxford University Press, 1946
- E. Burmeister, *Antike Theater in Attika und auf der Peloponnes*, München: tuduv-Verl.-Ges., 1996
- W. Lawrence, *Greek Architecture*, 5th ed., rev. by R. A. Tomlinson, Yale University Press, New Haven & London, 1996
- Ε. Σπαθάρη – Αικ. Χατζή – Π. Μάξιμος, *Αρχαία ελληνικά θέατρα: 2500 χρόνια φως και πνεύμα*, Αθήνα, 2000
- Γώγος Σάββας – Πετράκου Κυριακή, *Λεξικό του Αρχαίου Θεάτρου*, Μίλητος, Αθήνα, 2012

Περιήγηση σε διαδικτυακούς τόπους

Παράλληλα για ενδεικτική περιήγηση σε σχετικούς με το αντικείμενο διαδικτυακούς τόπους και κατάλληλα slideshare:

Δραματική Ποίηση (Εισαγωγή) - SlideShare, στο www.slideshare.net/dimkatz/ss-9289345 του Δημήτρη Κατζελάκη, 7^ο Γυμνάσιο Ξάνθης, σε 50 διαφάνειες

Εισαγωγή στη Δραματική Ποίηση - Γ' Γυμνασίου – Google Slides, με 16 διαφάνειες στο <https://docs.google.com/presentation/d/.../edit>

Ψηφιακά μαθήματα: *Εισαγωγή στη δραματική ποίηση και στην Ελένη*, του Γιώργου Νικολάου, Λάμπειο Γυμνάσιο Νάουσας, στο lappio.blogspot.com/2012/09/blog-post_13.html

Εισαγωγή στη Δραματική Ποίηση, της Γεωργίας Δημητροπούλου σε 30 διαφάνειες στον ίδιο διαδικτυακό τόπο

Εισαγωγή στο Αρχαίο Δράμα, μέρη 1^ο και 2^ο, *Paginae Philologiae*, στον ίδιο διαδικτυακό τόπο

Η Ελένη της παράδοσης – Η Ελένη στον Ευριπίδη, σε 41 διαφάνειες στον ίδιο διαδικτυακό τόπο

Ευριπίδη Ελένη, Εισαγωγή, της Κατερίνας Προκοπίου, σε 19 διαφάνειες στον ίδιο διαδικτυακό τόπο

Ευριπίδη Ελένη, της Κατερίνας Προκοπίου, σε 42 διαφάνειες στον ίδιο διαδικτυακό τόπο

Εισαγωγή στη Δραματική Ποίηση - Διδάσκοντας στο Γυμνάσιο, της Ευαγγελίας Μεταξάκη, στο evangeliametaxaki.weebly.com/..., με απόσπασμα 4,27'' από θεατρική παράσταση της *Ελένης* του Θεάτρου **Κνωσσός**, διαφάνειες των μηχανημάτων του αρχαίου θεάτρου και επίσης απόσπασμα 5,32'' από video flv του **Discovery Channel** στην αγγλική γλώσσα για το Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου, στο οποίο διαφαίνονται τα αντηχεία για την ενίσχυση της φωνής των ηθοποιών

Τα εν οίκω και εν δήμω: Εισαγωγή στη Δραματική ποίηση, του Άρη Χατζή, σε 40 διαφάνειες, στο taenoikwkaiendimw.blogspot.com/2012/07/blog-post_5179.html. Ακόμη παρουσίαση 5,37'' με αφήγηση για το θέατρο του Διονύσου

Wikiraedia, τα λήμματα: *Αρχαίο Θέατρο*, *Αρχαίο Θέατρο (Αρχιτεκτονική)*, *Δραματική Ποίηση*

Αρχαίο Θέατρο στον Κύκλο του Χρόνου, στο ancienttheater.culture.gr/el/, με πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό, ψηφιακή βιβλιοθήκη και 4 διαδραστικές εφαρμογές (interactive games) για το αρχαίο θέατρο

Το Αρχαίο Θέατρο - users.sch.gr

Γιάννης Ρίτσος, *Αρχαίο θέατρο*, Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γυμνασίου, βιβλίο μαθητή (εμπλουτισμένο), Διαδραστικά σχολικά βιβλία, για την επίδραση της ελληνικής αρχαιότητας στη διαμόρφωση της νεοελληνικής ταυτότητας, με εργασίες και διαθεματική δραστηριότητα, στο ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-C113/351/2368,9030/

Αρχαίο ελληνικό θέατρο - *SlideBoom*, του Νίκου Καρύδη, σε 32 διαφάνειες με μουσική, στο www.slideboom.com/presentations/156654/Αρχαίο-ελληνικό-θέατρο

Μηχανισμοί του αρχαίου θεάτρου, 1^ο Λύκειο Αμαλιάδας, σε πλατφόρμα Joomla, στο 1lykamaliad.ilei.sch.gr/autosch/joomla15/images/Αρχαίο%20θέατρο.ppt

Το αρχαίο ελληνικό θέατρο - ΕΚΗΒΟΛΟΣ, www.ekivolos.gr/

Φιλο-Log-in - users.sch.gr, Φιλολογικές σελίδες, του Νίκου Κούκη, για φιλολογικά ιστολόγια

Διαδραστικές εφαρμογές

Πολιτισμός και Τέχνες στην Εκπαίδευση: αρχαίο θέατρο, στο blogs.sch.gr/varvan/tag/αρχαίο-θέατρο/ από Interactive Applications, BBC, Ancient Greeks

Επιπρόσθετα για **παιχνίδι γνώσεων μέσα στη τάξη** υπάρχουν διαδικτυακές διαδραστικές εφαρμογές (Interactive games), 4 στον αριθμό, στο *Αρχαίο Θέατρο στον Κύκλο του Χρόνου*, ancienttheater.culture.gr/el/

Τα μέρη του αρχαίου θεάτρου σε παιχνίδι, της Αλίκης Αποστολάκη, στο Εκπαιδευτικό υλικό Γ΄ τάξης, Αρχαία Ελληνική Γραμματεία, 5gym-irakl.ira.sch.gr

Εκτεταμένα αποσπάσματα βίντεο για κάθε μέρος της **Ελένης** από παράσταση του ΚΘΒΕ, στον ίδιο διαδικτυακό τόπο

Στο You Tube, **Ελένη**, Ευριπίδη, 1977, Θέατρο Επιδαύρου, με την Άννα Συνοδινού, 103΄

Φύλλα εργασίας – εκπαιδευτικά σενάρια

Του Υπουργείου (εισαγωγή Β΄ Λυκείου), 5 σελίδες, στη διαδρομή: 3^ο Γυμνάσιο Πειραιά, *Μαθήματα, Ανθρωπιστικές Επιστήμες, Γ΄ Γυμνασίου, Ανακεφαλαίωση μέσω ερωτήσεων*

Φύλλο εργασίας στην *Εισαγωγή στη δραματική ποίηση*, στο www.3gymamarousiou.gr/images/eleni/eisagogieleni.pdf

Διδασκαλία φιλολογικών μαθημάτων: Εισαγωγή στη Δραματική ποίηση, της Αλεξάνδρας Γερακίνη, Ερωτήσεις και απαντήσεις, Εκπαιδευτικό υλικό για το αρχαίο θέατρο, διαδικτυακά εργαλεία, στο alexgger.blogspot.com/2015/09/blog-post_19.html

Ψηφιακά μαθήματα: *Εισαγωγή στη δραματική ποίηση και στην Ελένη*, Ερωτήσεις - απαντήσεις – άσκηση 20 ερωτήσεων σε hotpotatoes, του Γιώργου Νικολάου, Λάμπειο Γυμνάσιο Νάουσας, στο lappio.blogspot.com/2012/09/blog-post_13.html

3 φύλλα εργασίας στην εισαγωγή στο ΕΥΡΙΠΙΔΗ ΕΛΕΝΗ | Kyrki's Blog, στον ιστότοπο <https://kyrki.wordpress.com/Ευριπίδη-Ελένη>

Τα εν οίκω και εν δήμω: Εισαγωγή στη Δραματική ποίηση (Ερωτήσεις), της Γεωργίας Δημητροπούλου, στο taenoikwkaiendimw.blogspot.com/2012/07/blog-post_5179.html

Φύλλο εργασίας και παρουσίαση Εισαγωγής, της Έλλης Τζαβάρα, στο Εκπαιδευτικό υλικό, Γυμνάσιο Δροσιάς Αττικής, blogs.sch.gr/gymdrosa/εκπαιδευτικό-υλικό

Εκπαιδευτικό σενάριο 6 ωρών, *Δραματική Ποίηση Γ' Γυμνασίου, Εισαγωγή στη Δραματική Ποίηση*, της Στυλιανής Σταθουλοπούλου, 1^ο Γυμνάσιο Μαρκόπουλου, στο gym-markop.att.sch.gr/wp/?tag=stath

Σημεία στο κείμενο της Ελένης που παραπέμπουν στην Εισαγωγή

Όλα τα δομικά μέρη: πρόλογος, πάροδος, επεισόδια, στάσιμα, έξοδος, κομμός, επιπάροδος

Κατά ποσόν και κατά ποιόν: σε όλο το σώμα του κειμένου

Μηχανήματα θεάτρου: από μηχανής θεός (στίχοι 1813-1864)

Έλεος – Φόβος – Κάθαρση – Περιπέτεια (η εις το εναντίον μεταβολή) – Αναγνώριση (588-658)

Παραχορήγημα – Αγγελική Ρήση (στίχοι 667-686, 1668-1776), Αντιλαβή (749-754, 1792-1812)

Μετάστασις χορού (στίχοι 401-404), Δίσημοι λόγοι, Τραγική ειρωνεία, Στιχομυθία (105-165, 348-356, 503-533, 615-657, 865-924, 1315-1397, 1551-1565)

Βασικοί άξονες έργου: αντιπολεμικό πνεύμα, ρόλος ομορφιάς, συζυγική πίστη και αφοσίωση, Έλληνες – βάρβαροι (1680-1769), ρόλος γυναίκας, ρόλος θείου και μαντικής και αντίθεση φαίνεσθαι – είναι

Σκηνογραφικά στοιχεία: Νείλος, τάφος, παλάτι, τόξο, ρακοφορία

Σκηνοθετικά στοιχεία: απελπισμένη Ελένη και υποτιθέμενη αυτοκτονία, μανία και οργή Τεύκρου, φοβική στάση Μενελάου, δυναμική Ελένη, miles gloriosus και restoratio Μενελάου (στίχοι 1046-1098, 1706-1767)

Συμπληρωματικά για άμεση διδακτική παραπομπή ή εργασίες: στο *Λεξικό Προσώπων της Μυθολογίας*, σελ.140-142 και στο *Λεξικό Όρων της Αρχαίας Ελληνικής Τραγωδίας*, σελ.142-144 στο τέλος του σχολικού βιβλίου. Χρήσιμο θα ήταν, με την προϋπόθεση ότι θα βρεθεί χρόνος, να προγραμματιστεί επίσκεψη σε αρχαίο θέατρο, πραγματική (π.χ. Θέατρο Ελευθερέως Διονύσου) ή εικονική (ποικιλία επιλογών πληκτρολογώντας **εικονική επίσκεψη σε αρχαίο θέατρο** στο YouTube).

Γ. Ε. Μανουσάκης, 3^ο Γυμνάσιο Πειραιά